

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ КРИЗИ

БАДЯЄВ Олександр

Університет митної справи та фінансів

<https://orcid.org/0009-0003-6718-051X>

e-mail: aleksandrbadiaiev@gmail.com

Стаття присвячена проблемі адаптації фінансового менеджменту підприємств до постійного технологічного розвитку. У процесі дослідження було проаналізовано передумови зміни технологічного устрою, ключові технології та кризи, що виникали через несвоєчасне прийняття цих технологій. Доведено існування взаємозв'язку між піковими технологічними досягненнями і кризовими явищами. Він підтверджує той факт, що глобальні кризи є двигуном технічного прогресу та підкреслює важливість постійної адаптації підприємств до сучасних умов. Вказано, що фінансово-економічна криза 2007-2009 років стала катализатором для розвитку цифрових технологій. На прикладі підприємств, які завчасно впроваджували інноваційні рішення в свої процеси, було підтверджено, що своєчасна адаптація до умов цифрової економіки за часів Covid-19 дала можливість отримати значні фінансові переваги. Цей факт вперше, а військова агресія Росії проти України вдруге підтвердили важливість процесу дослідження новітніх технологій та постійної адаптації власних бізнес-процесів шляхом їх інноваційного оновлення. Таким чином, було доведено, що цифровізація фінансового управління підприємством в сучасних нестабільних умовах стає вже не просто перевагою, а саме крайньою необхідністю. У процесі дослідження було визначено, що основною метою цифрової трансформації фінансового менеджменту є не тільки впровадження цифрових інструментів, а й радикальна зміна традиційних підходів до бізнес-процесів на ті, де поєднання даних і технологій в процесі управління стануть ключовими. Виявлено головні переваги підходу з використанням цифрових технологій перед традиційним підходом до управління фінансами. Таким чином, доведено, що цифрова трансформація фінансового менеджменту підприємства є найбільш важливим напрямком адаптації до сучасних динамічних мінливих умов зовнішнього і внутрішнього середовища функціонування.

Ключові слова: технологічний устрій, криза, цифрова трансформація, цифровізація, технологічні інновації, адаптація.

<https://doi.org/10.31891/mdes/2024-12-33>

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Ефективність фінансового управління підприємством в умовах настання кризи має доленосне значення для його подальшого існування. В сучасних умовах наслідки економічної нестабільності мають більш посилений ефект за рахунок активного впровадження цифрових технологій. Таким чином, для можливості прибуткового функціонування всі підприємства потребують постійного процесу технологічної адаптації, як частини антикризового управління на всіх його етапах.

Історія технологічного розвитку свідчить, що починаючи з першого запуску парового двигуна й до теперішніх цифрових новацій прослідковується помітний причинно-наслідковий зв'язок, що проявляється між розвитком технологій та появою кризових явищ. Цей факт підтверджує і нещодавня криза спричинена пандемією Covid-19, яка через необхідність самоізоляції спровокувала потребу в терміновій адаптації до нових реалій. Дана подія вперше масово змінила умови ведення бізнесу стимулюючи впровадження цифрових технологій. Другою такою подією стала російська військова агресія проти України. Вона прибрала з ринку більшість підприємств, які не встигли досягти достатнього рівня гнучкості проти нових нестабільностей.

В підсумку, перехідні одна в іншу кризи хоча й вимушено але все ж значно прискорили процес загального цифрового прийняття зробивши його вже не конкурентною перевагою, а важливою умовою для забезпечення стабільного фінансового стану.

Таким чином, адаптація процесів фінансового управління до сучасних умов та постійний контроль технологічного розвитку підприємства мають змогу забезпечити не лише можливість існування в періоди сучасних криз, а й створювати підґрунтя для подальшого розвитку.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженню питань цифрової трансформації фінансового управління присвячено значну кількість наукових праць таких вчених, як Романюк І.А., Колосков О.М. [8], Дергачова Г. М., Колешня Я. О. [12], Збрицька Т.П., Сорока О. В. [13], Мулик Т.О., Гуцаленко, Л.В., Мулик, Я.І. [16], Калач Г.М., Зуб П.В.[17].

Однак тематика дослідження цифрової трансформації фінансового управління, як методу адаптації до сучасних криз лишається недостатньо розкритою.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є дослідження процесу цифрової трансформації фінансового управління підприємством, як методу адаптації та подолання сучасних кризових явищ.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Останнім часом глобальні кризи стали звичним явищем для більшості підприємств. Прибуткова діяльність в таких умовах потребує постійної готовності бізнес-процесів до появи нових потенційних викликів. В процесі мінімізації цих викликів підприємства шукають нові шляхи, в тому числі й через розробку технологічних новацій, які зможуть адаптувати бізнес-процес до сучасних умов.

Дослідник в напрямку Кондратієвих хвиль Уолт Ростоу з цього приводу доводив, що велика концентрація новацій призводить до появи «лідуючого сектора росту», який стимулює розвиток економіки та виводить її на нову висхідну фазу [1]. В свою чергу Карлота Перез досліджуючи теорію довгих хвиль вивела поняття «технологічного устрою», який виникає в результаті достатньої зрілості технологій та повного становлення «лідуючого сектора росту» [2]. З огляду на це варто зазначити, що кожне нововведення хоча й стимулює економічний розвиток проте також і вимагає своєчасної адаптації. Необхідність цього процесу пояснюється виникненням глобальних кризових явищ через несвоєчасне прийняття нових реалій (табл. 1).

Таблиця 1.

Технологічні устрої та пов'язані з ними кризи, сформовано автором на основі даних [1-5]

Технологічний устрій	Ключові технології лідуючого сектора росту	Пов'язані кризи
Перший технологічний устрій 1771-1829 років.	Індустріальні зміни в текстильному виробництві.	Значні темпи урбанізації спричинили кризу сільського господарства та тогочасних ремесел, а неготовність індустріальних міст до значного збільшення населення призвело до їх занедбаного стану.
Другий технологічний устрій 1829-1875 роки.	Паровий двигун, виробництво чавуну, виробництво паровоза та розбудова комунікацій залізничного транспорту.	Перша глобальна економічна криза 1857-1860 років через банкрутство залізничних компаній та обвал фондового ринку в США.
Третій технологічний устрій 1875-1908 рік.	Електрифікація, виплавка сталі, стрімкий розвиток хімічної промисловості.	Економічна криза кінця XIX – початку XX ст. – стрімке збільшення індустріальних потужностей призвело до перенасичення ринку, що в результаті спричинило зменшення обсягів виробництва та значного скорочення штату працівників.
Четвертий технологічний устрій 1908-1971 років.	Двигун внутрішнього згорання, конвеєрне виробництво товарів.	В 1920-1930 роках надлишкове виробництво без забезпечення достатнього попиту та масового покуштя призвело до порушення господарських зв'язків, знецінення національної валюти та зростання боргових зобов'язань різних країн.
П'ятий технологічний устрій 1971-2010 роки.	Поява комп'ютерів, Інтернету та використання ІКТ для автоматизації процесів, мікроелектроніка, комп'ютеризація, інформатизація процесів.	Доткомова криза 2000 року – великий інтерес до Інтернет-технологій спровокував перенасичення ринку Інтернет-компаніями, що призвело до значного спаду на фондових і технологічних ринках.
Шостий технологічний устрій 2010 р. – поточний час.	Альтернативна енергетика, штучний інтелект, нанотехнології.	Глобальна економічна криза 2020-2021 років – вимушені карантинні обмеження виявили недостатність впроваджених технологій, що призвело до стресу бізнес-систем та загального погіршення економічної ситуації.

Досліджуючи залежність між ключовими технологіями та кризами, які виникали в період кожного технологічного устрою, справедливим буде твердження, що постійний процес адаптації до сучасних технологічних новинок стає необхідною умовою для вдалого функціонування підприємства.

З кінця XX століття в світі спостерігається розквіт нового «лідуючого сектора економіки», який полягає у використанні цифрових технологій. В цих новинках ще з моменту її зародження вбачали значні перспективи. Так Майкл Скотт Мортон підкреслював їх здатність запускати радикальні зміни у режимах виробництва, експлуатації, управління та обслуговуванні підприємств

[6]. Його теза для всього суспільства знайшла своє підтвердження з початком XXI століття, коли вони досягли повноцінного становлення та сформувавши новий «технологічний устрій».

Проте навіть в цьому аспекті важливим чинником слугували кризові явища, які й надали поштовх до переходу на новий устрій. Так, в результаті глобальної фінансово-економічної кризи 2007-2009 років демонструвалося різке зниження довіри до фінансових організацій та одночасно було збільшено вимоги до капіталу. Наслідки економічного потрясіння стали причиною створення нового фінансового інструменту, який би міг забезпечувати суспільству накопичення та збереження капіталу оминаючи дії регуляторів. Такі потреби спровокували стрімкий розвиток блокчейн-технологій. [7]

Властивості цих нових криптографічних технологій надали значний поштовх розвитку електронної комерції, створюючи абсолютно нові можливості та сервіси. [8]

Особливої популярності така діяльність зазнала в період кризи 2019-2021 років внаслідок пандемії COVID-19. В той час, як підприємства торгівлі реалізовували абсолютну більшість своїх товарів шляхом фактичних офлайн-продажів, вимушені ізоляційні процеси змінили пріоритети та змусили шукати нові ринки дистанційного онлайн-збуту.

Таким чином, ті підприємства, які ще до початку ізоляційних заходів почали, хоча б в якості альтернативи, розвивати реалізацію товарів та послуг через е-комерцію виявилися підготовленими до такої кризи. В результаті це дозволило їм не лише не втратити поточні прибутки, а й значно покращити свою результативність (рис. 1.).

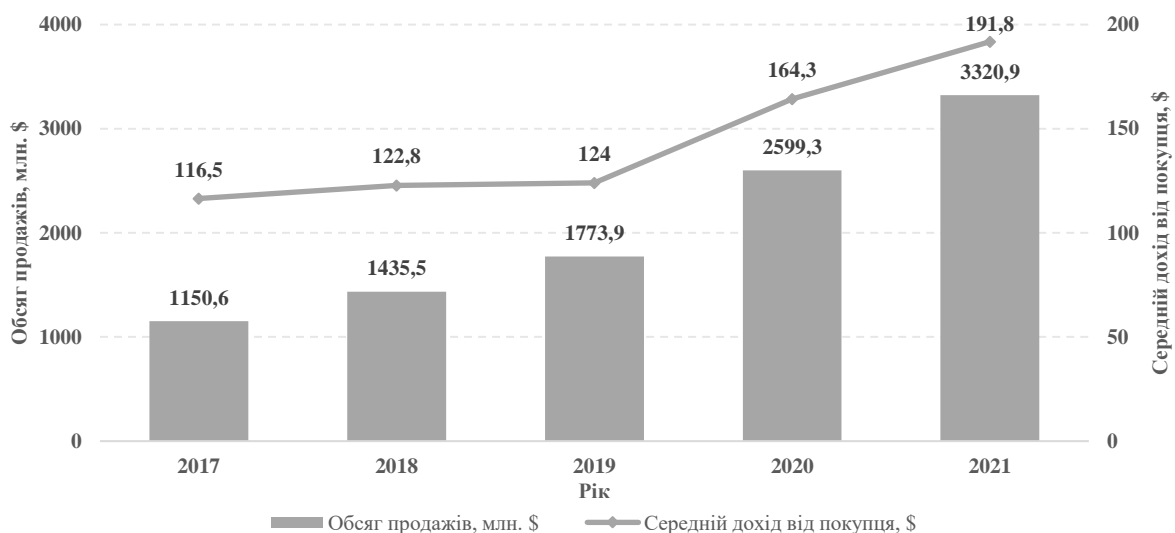

Рис. 1. Розвиток електронної комерції в Україні за 2017-2021 р., складено автором за даними [9].

Дані статистичного порталу Statistica на рис. 1 демонструють, що за перший повний кризовий 2020 рік обсяг продажів з використанням е-комерції в Україні збільшився на 46,53%, тобто з \$1773,9 млн. до \$2599,3 млн. Така позитивна динаміка зберіглася і за підсумками 2021 року коли обсяг продажів досяг рекордних \$3320,9 млн., що ще на 27,45% більше, ніж в минулому році. Варто зазначити, що ще одним важливим показником стрімкого розвитку цього виду торгівлі є зростання середнього доходу від одного покупця. В 2020 році цей показник збільшився на 32,5%, з \$124 млн. до \$164,3 млн., а у 2021 році виріс ще на 16,7% й в результаті склав \$191,8 млн.

Такий ріст показників демонструє, що вимушена ізоляція часів ковідної кризи спровокувала стрімкий розвиток цифрових технологій в напрямку е-комерції. Цей факт знайшов підтвердження також і в роботах вчених, які вважають, саме ця криза слугувала своєрідним поштовхом до нормалізації всеосяжного використання цифрових технологій [10].

Не встигнувши повністю подолати економічні наслідки ізоляції в 2022 році почалася нова криза, яка була спричинена російською військовою агресією проти України [11]. Вона завдала ще більшого стресу суб'єктам підприємництва та тільки прискорила необхідність цифровізації своїх бізнес-процесів для можливості виживання.

Зважаючи на те, що нестабільні економічні умови мають значний вплив на ризик втрати фінансової стійкості – саме забезпечення ефективного використання фінансових ресурсів в постійних кризових умовах має першочергове значення. Тому важливо зазначити, що в умовах

глобальної цифровізації та постійної економічної нестабільності першочерговим завданням є необхідність цифровізації процесу фінансового управління.

Вчені, в процесі дослідження цифрової трансформації бізнесу, дійшли висновку про те, що під цим процесом слід розуміти не стільки впровадження технологій, а скільки повну зміну форм та методів діяльності підприємства [12]. Погоджуючись з ними зазначаємо, що цифрова трансформація фінансового управління також не обмежується лише впровадженням цифрових фінансових інструментів та технологій. Вона, в першу чергу, має бути направлена на фундаментальну зміну застарілих традиційних підходів на цифрові, де інформація, дані та технології стають ключовими елементами у всіх аспектах фінансового управління. Виходячи з цього сам процес цифровізації слід розуміти, як перехід від використання паперових документів та інших ручних процесів до використання автоматизованих цифрових систем.

Таким чином слід погодитися з думкою Збрицької Т.П. з приводу того, що в період цифрової епохи інформація та знання виступають основною цінністю [13]. Тому сучасні умови роблять управління фінансовими даними одним з ключових аспектів загального фінансового управління. Процес цифровізації цього напрямку має передбачати використання системи хмарних сховищ (Cloud Storage). В умовах кризи, коли швидкість прийняття управлінських рішень має вирішальне значення – головними перевагами цифрового підходу перед традиційним є зручність у використанні, постійність накопичення інформації, безпечне зберігання та миттєвий доступ із будь-якої локації [14]. Поєднання таких систем накопичення та збереження даних з Big data аналітикою та BI-платформами відкривають перед сучасними підприємствами нові можливості миттєвого дослідження кореляції даних з максимально можливою статистичною вибіркою та візуалізацією в необхідному фокусі для прийняття рішень [15].

Іншим важливим аспектом, який відіграє одну з ключових ролей на всіх етапах сучасного кризового фінансового управління є фінансове планування. Традиційний підхід до цього виду планування зорієнтований в першу чергу на використання статичних даних та моделей. В свою чергу цифровий підхід розширює коло можливостей фінансового планування передбачаючи інтеграцію ERP систем (Enterprise Resource Planning). Ці системи надають підприємству можливість динамічного планування в процесі якого менеджер отримує можливість використовувати всі бізнес-процеси організації [16]. При настанні кризових явищ, такий підхід здатен забезпечити оперативне та гнучке планування, що надає можливість завчасного прийняття необхідних рішень реагуючі на різні виклики.

З огляду на описане вище підкреслюється важливість твердження Г.М. Калач та П.В. Зуб. Вони зазначають, що в умовах цифрової економіки бізнес-процеси базуються на опорних концепціях інформаційних систем, які забезпечують роботу єдиного інтегрованого інформаційного середовища. [17]

Таким чином, поєднання цифрових систем з іншими корпоративними системами набуває особливого значення в процесі забезпечення постійного потоку важливої інформації. Це, в свою чергу, дозволяє приймати оперативні та гнучкі фінансові рішення, що не лише підвищує загальну ефективність фінансового управління, але й стає вирішальним фактором успіху в умовах кризи, коли швидкість та обґрунтованість прийняття рішень мають вирішальне значення.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

В процесі пошуку шляхів адаптації до сучасних економічних умов підприємства створюють та впроваджують різні технологічні новації. Накопичення цих технологічних новацій створює новий «лідуючий сектор росту», який в результаті свого повноцінного становлення створює новий «технологічний устрій». Протягом всієї історії дослідження, кожен технологічний устрій супроводжувався специфічними кризовими явищами, що були викликані несвоєчасним прийняттям цих новацій. Не є виключенням і сучасний, який характеризується активним впровадженням цифрових технологій.

Оскільки фінансовий стан підприємства визначає можливість його подальшого функціонування – саме своєчасна цифровізація фінансового управління є однією з головних задач для забезпечення їх фінансової стійкості в умовах сучасної нестабільності. Цей процес повинен полягати не лише в активному впровадженні цифрових технологій, а в першу чергу в заміні застарілих традиційних підходів до управління новими цифровими.

Таким чином, всі підприємства для забезпечення фінансової стійкості мають не лише приймати факт неминучості чергової кризи, а й вміти передбачати їх, завчасно адаптуючись до

умов сучасності. З огляду на це, цифрова трансформація фінансового управління має вирішальне значення для передбачення та запобігання кризам в сучасних умовах.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Rostow W. Stages of Economic Growth: a non-communist manifesto, 2nd ed. Cambridge University Press. 1971. 274 p.
2. Perez C. Technological Revolutions and Financial Capital: The Dynamics of Bubbles and Golden Ages. London: *Elgar*. 2002. 224 p.
3. Орловська О.В. Світові економічні кризи: причини виникнення, наслідки та шляхи подолання. *Науковий вісник національного лісотехнічного університету України*. 2015. № 25.2. С. 197–202.
4. Жданова Л.Л. Промислова революція та індустріалізація: розвиток продуктивних сил та перетворення інститутів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. № 3. С. 8–11.
5. Мошенський, С.З. Бум і криза «доткомів» у США (1995–2000 рр). *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2018. №2(40), С 44–47.
6. Morton M.S. The corporation of the 1990s: information technology and organizational transformation. New York: *Oxford University Press*, 1991.
7. Labanz A. EU: Crisis management trends in the digital age. *Slovak Journal of Public Policy and Public Administration*. 2018. №5/2. URL: <https://sjpppa.fsvucm.sk/index.php/journal/article/view/81/76>
8. Романюк І.А., Колосков О.М. Аналіз впливу блокчейн-технологій на розвиток електронної комерції. *Інвестиція: практика та досвід*. 2023. №24. С. 55–60.
9. Statistica: eCommerce – Ukraine URL: <https://www.statista.com/outlook/emo/ecommerce/ukraine#revenue> (дата звернення: 21.03.2024).
10. Guo H. Zhuen Y., Huang R. Huo A. The digitalization and public crisis responses of small and medium enterprises: Implications from a COVID-19 survey. *Frontiers of Business Research in China*. 2020. №19. URL: <https://doi.org/10.1186/s11782-020-00087-1>
11. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України № 64/2022 від 24.02.2022 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>.
12. Дергачова Г. М., Колешня Я. О. Цифрова трансформація бізнесу: сутність, ознаки, вимоги та технології. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»: збірник наукових праць*. 2020. № 17. С. 280–290.
13. Збрицька Т.П., Сорока О. В. Управління персоналом в епоху цифрової економіки. *Економіка і суспільство* 2021. № 31. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-20>
14. Надточій І.І., Крамаренко І.С., Гришина Н.В. Хмарні технології як інструмент ефективного управління фінансово-економічною безпекою та ІТ-технологіями в умовах цифровізації. *Економічний простір*. 2024. № 190. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-34>
15. Поліщук О.К. Роль та місце Big Data в діджиталізації аналітичних процесів. «Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні». IV Міжнародна наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 12 березня 2021 р.). Вінниця, 2021. URL: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/34522>
16. Мулик Т.О., Гуцаленко, Л.В., Мулик, Я.І. Розвиток системи обліково-аналітичного забезпечення управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства в умовах цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2024. №62. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-148>
17. Калач Г.М., Зуб П.В. Цифровізація бізнес-процесів промислових підприємств. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-52>

REFERENCES:

1. Rostow W. (1971) Stages of Economic Growth: a non-communist manifesto, 2nd ed. Cambridge University Press. 274 p.
2. Perez C. (2002) Technological Revolutions and Financial Capital: The Dynamics of Bubbles and Golden Ages. London: Elgar. 224 p.
3. Orlovska O.V. (2015) Svitovi ekonomichni kryzy: prychny vynyknennia, naslidky ta shliakhy podolannia. *Naukovyi visnyk natsionalnoho lisotekhnichnogo universytetu Ukrainy*. № 25.2. S. 197–202.
4. Zhdanova L.L. (2015) Promyslova revoliutsiia ta industrializatsiia: rozvytok produktyvnykh syl ta peretvorennia instytutiv. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*. № 3. S. 8–11.
5. Moshenskyi, S.Z. (2018) Bum i kryza «dotkomiv» u SShA (1995–2000 rr). *Problemy teorii ta metodolohii bukhgalterskoho obliku, kontroliu i analizu*. №2(40), S 44–47.
6. Morton M.S. (1991) The corporation of the 1990s: information technology and organizational transformation. *Oxford University Press*. New York. USA.

7. Labanz A. (2018). EU: Crisis management trends in the digital age. *Slovak Journal of Public Policy and Public Administration*. №5/2. URL: <https://sjpppa.fsvucm.sk/index.php/journal/article/view/81/76>
8. Romaniuk I.A., Koloskov O.M. (2023) Analiz vplyvu blokchein-tehnolohii na rozvytok elektronnei komertsii. *Investytsiia: praktyka ta dosvid*. №24. S. 55-60.
9. Statistaca: eCommerce – Ukraine URL: <https://www.statista.com/outlook/emo/e-commerce/ukraine#revenue> (data zvernennia: 21.03.2024).
10. Guo H. Zhuen Y., Huang R. Huo A. (2020) The digitalization and public crisis responses of small and medium enterprises: Implications from a COVID-19 survey. *Frontiers of Business Research in China*. №19. URL: <https://doi.org/10.1186/s11782-020-00087-1>
11. Pro vvedennia voiennoho stanu v Ukraini: Ukaz Prezydenta Ukrainy. (2022). [On the introduction of martial law in Ukraine: Decree of the President of Ukraine]. № 64/2022 dated February 24, 2022. Available at: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>.
12. Derhachova H. M., Koleshnia Ya. O. (2020) Tsyfrova transformatsiia biznesu: sutnist, oznaky, vymohy ta tehnolohii. *Ekonomichnyi visnyk NTUU «KPI»: zbirnyk naukovykh prats*. № 17. S. 280-290.
13. Zbrytska T.P., Soroka O. V. (2021) Upravlinnia personalom v epokhu tsyfrovoy ekonomiky. *Ekonomika i suspilstvo* № 31. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-20>
14. Nadtochii I.I., Kramarenko I.S., Hryshyna N.V. Khmarni (2024) tehnolohii yak instrument efektyvnoho upravlinnia finansovo-ekonomichnoi bezpekoii ta hr-tehnolohiiamy v umovakh tsyfrovizatsii. *Ekonomichnyi prostir*. № 190. URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-34>
15. Polishchuk O.K. (2021) Rol ta mistse Big Data v didzhytalizatsii analitychnykh protsesiv. «Suchasni tendentsii rozvytku finansovykh ta innovatsiino-investytsiinykh protsesiv v Ukraini». IV Mizhnarodna nauk.- prakt. konf. (m. Vinnytsia, 12 bereznia 2021 r.). Vinnytsia, 2021. URL: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/34522>
16. Mulyk T.O., Hutsalenko, L.V., Mulyk, Ya.I. (2024) Rozvytok systemy oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia likvidnistiu ta platospromozhnistiu pidpriemstva v umovakh tsyfrovizatsii. *Ekonomika ta suspilstvo*. №62. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-148>
17. Kalach H.M., Zub P.V. (2021) Tsyfrovizatsiia biznes-protsesiv promyslovykh pidpriemstv. *Ekonomika ta suspilstvo*. № 26. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-52>

DIGITAL TRANSFORMATION OF FINANCIAL MANAGEMENT IN AN ENTERPRISE DURING A CRISIS

BADIAIEV Oleksandr
University of Customs and Finance

The article is devoted to the problem of adaptation of financial management of enterprises to constant technological development. In the course of the study, the prerequisites for changing the technological structure, key technologies and crises that arose due to the untimely adoption of these technologies were analyzed. The existence of a relationship between peak technological achievements and crisis phenomena is proved. He confirms the fact that global crises are the engine of technological progress and emphasizes the importance of constant adaptation of enterprises to modern conditions. It is indicated that the financial and economic crisis of 2007-2009 became a catalyst for the development of digital technologies. Using the example of enterprises that have implemented digital technologies in advance, it was confirmed that timely adaptation to the conditions of the digital economy during Covid-19 made it possible to get significant financial benefits. This fact was confirmed for the first time, and Russia's military aggression against Ukraine-for the second time, the importance of the research process, the creation of innovative technologies and the constant adaptation of its own business processes through their innovative renewal. Thus, it was proved that digitalization of financial management of an enterprise in modern unstable conditions is no longer an advantage, but an extreme necessity. In the course of research, it was proved that the main goal of digital transformation of financial management is not only the introduction of digital tools, but also a radical change in traditional approaches to those where the combination of data and technologies in the management process becomes key. The key advantages of the digital approach over the traditional approach to financial management are identified. Thus, it is proved that the digital transformation of the financial management of an enterprise is a more important factor in adapting to modern dynamically changing conditions of the external and internal operating environment.

Keywords: technological structure, crisis, digital transformation, digitalization, technological innovation, adaptation.